

'In juni kwam mijn boek over kersthaken uit. Binnen enkele weken was het uitverkocht'

Top, gilet (Vero Moda), vest (We fashion), ring (Six).

Deze
VROUWEN,
ZIJN NU AL
 bezig met
Kerst

Er zijn mensen die blij zijn als december voorbij is en alle kerstspullen weer naar zolder mogen. Anderen verkeren máánden in kerstsfeer, bijvoorbeeld omdat ze kerstbomen kweken, een kerst-cd opnemen of kerstmannetjes haken. **VIER LEZERESSEN VERTELLEN.**

Christel Krukkert (39) is illustrator, maar verdient haar geld ook met *Amigurumi*, de Japanse term voor het haken van vrolijk gekleurde beestjes. In juni verscheen haar zesde haakboek: *Christels Kerstboek*.

“Het handwerkboek *Kerstballen breien met Arne & Carlos*, een Noors cultduo, was vorig jaar een enorme hype. Zo kwam mijn uitgever op het idee iets met kersthaken te doen. Ik houd van Kerstmis, maar alleen in december. Het was dus best even schakelen, toen ik januari startte met het haken van kerstfiguurtjes voor *Christels Kerstboek*. Het scheelt dat ik geen kerstmuziek hoef te horen om geïnspireerd te raken. Ik werk ook nooit met patronen. Wat ik bedenkt, zit in mijn hoofd. Haken is te vergelijken met beeldhouwen, je ziet waar het smaller of juist breder moet. Of misschien zie ik dat alleen. Helemaal vanzelf gaat het natuurlijk niet. Geregeld moest ik stukjes uithalen, omdat het patroon toch niet bleek te kloppen. Na drie maanden full-time haken, had ik behalve traditionele figuurtjes zoals een engelenkoor, een Kerstman, Jozef, Maria en kindje Jezus, ook veel grappige *Amigurumi* bij elkaar gehaakt. Bijvoorbeeld het rendier Rudolf met zijn rode neus, drie vogeltjes op een kerstkrans, slingers, ballen en een muis-trio dat een kerstboom leegroeft. Twee dragen een zuurstok, de achterste duwt een karretje met daarin een grote kerstbal. Ach, het is weer eens wat anders. Na het haken was ik er nog niet. Zodra een figuurtje klaar was, schreef ik het ontwerp uit: twee steken zus,

drie steken zo. De mensen die mijn boek kopen, willen natuurlijk wel weten hoe ze te werk moeten gaan. En alle *Amigurumi* moesten natuurlijk worden gefotografeerd. Een vreemde gewaarwording om in mei bezig te zijn met kersttakken en nepsnieuw. In juni lag mijn boek in de winkel. Beetje vroeg vond ik zelf, want wie gaat er in de zomer nou kersthaken? Tot mijn grote verbazing was de eerste druk – drieduizend exemplaren – binnen enkele weken uitverkocht. Sterker: ik kreeg vervolgens geregeld mailtjes van vrouwen die me heel trots lieten weten dat ze op de camping al mijn kerstfiguurtjes hadden gehaakt.”

Kyra Gunneweg (39), mede-eigenaresse van een biologische bamboe-/sparrenkwekerij in Leusden, is getrouwd en heeft twee kinderen. Zeven jaar geleden startte ze samen met haar man het project *Adopteer een kerstboom*.

“Eind oktober beginnen we met uitspitten, na Sinterklaas halen de adoptiegezinnen hun kerstboom op, om ze vervolgens een paar weken later weer terug te brengen. Tweeduizend sparren, die op nummervolgorde moeten worden teruggeplant. Daar zijn we in het nieuwe jaar wel even zoet mee. Ook al begeef ik me bijna dagelijks tussen de sparren, ook voor mij blijft het bijzonder om onze adoptiekerstboom op te tuigen. Onze eerste leeft nog steeds, maar werd te hoog. Dat is het enige nadeel, ze blijven groeien. Bomen die elk jaar worden

‘rondgestoken’, ontwikkelen een compacte wortelkluit en kunnen daardoor gemakkelijk worden uit- en ingegraven. De meeste telers vinden dat te veel moeite, gezien het feit dat de kerstbomen in januari toch in de versnipperaar of op de brandstapel belanden. ‘Waarom draaien we het niet om?’ dachten Erwin en ik in 2005. Enkele jaren eerder waren we gestart met een biologische bamboe-/sparrenkwekerij. Onze kerstbomen waren na drie jaar mooi ‘vol’ en donkergroen. Zonde om ze eenmalig uit te spitten, vonden we. Zo kwamen we op het idee. We lieten vijfhonderd ansichtkaarten drukken met daarop de tekst ‘Adopteer een kerstboom’. De stapeltjes legden we neer op de toonbank bij regionale natuurwinkels. Honderd gezinnen namen die winter een kerstboom mee naar huis, variërend van tien tot veertig euro exclusief statiegeld. Mond-tot-mondreclame deed de rest. Onze sparren zijn gelabeld, zo weten we tenminste zeker dat de juiste boom bij het juiste gezin terechtkomt. Niet alle klanten vertrouwen hierop. Soms kom ik tijdens het terugzetten een houten engeltje of een ander geheim teken tegen, verstopt tussen de takken. Mensen raken toch gehecht aan hun boom. Gemiddeld gaan de adoptiebomen vijf jaar mee. Vijftien procent overleeft de zomer niet. Deze geven we terug aan de grond, als compost. Vooral kinderen willen nog weleens in huilen uitbarsten als ze horen dat ‘Dennie’ of ‘Groentje’ het niet heeft gered. Leuk is anders, maar ik heb gemerkt dat de kinderen, maar ook hun ouders, hierdoor beter beseffen dat kerstbomen deel uitmaken van de natuur. Dat het niet zomaar gebruiksvoorwerpen zijn, die je koopt op de hoek van de straat.”

www.adopteereenkerstboom.nl

‘Vooral kinderen willen nog weleens in huilen uitbarsten als ze horen dat hun adoptieboom het niet heeft gered’

Roze vestjasje (H&M), top in zijdenlook (Miss Etam), ring (Six).

‘Meer dan eens vragen buitenlanders
of ik een van mijn huisjes wil
verkopen. Het antwoord is nee’

Trui, jeans (Superstrash via
de Bijenkorf).

‘Half augustus,
toen de mussen
van het dak vielen,
zongen wij over
christmas bells’

Motorjasje van stof, top met
glitters (We Fashion), grijze
jeans (Mango), sjaal (Gestuz).

Mieke Wenting (49) uit Hilversum is coördinerend begeleidster, heeft een relatie en twee dochters. Sinds 1995 geeft Mieke workshops 'kersthuisen maken' aan kinderen en volwassenen.

“Op het balkon van ‘ons’ appartement in Italië maakte ik in juli een Anton Pieck-achtig raadhuis van vijftig bij vijftig centimeter, inclusief besneeuwd dak. En ik ben ook eens met wc-papier en behangplaksel in de weer geweest op een camping in de Zwitserse Alpen. Medekampeerders reageerden zo leuk dat ik ter plekke een minicursus organiseerde. Ik kan het niet laten, vind het te leuk. Op zoek naar decembergeschenken las ik in 1995 op een aanplakbiljet in de etalage van een kookwinkel een oproep om een verrassend wintercadeau te ontwerpen. Bizar, maar ik zag direct een kersthuis voor me, zo’n mooi en knus verlicht geveltje, gemaakt van papier-maché. Thuis ging ik meteen aan de slag. Al knutselend ontstond het idee voor een workshop voor kinderen. In de buurtsuper hing ik een advertentie op: ‘Maak je eigen kersthuis mét kerstverlichting.’ Zestien jongens en meisjes zaten er die winter aan mijn keukentafel. Naderhand reageerden hun ouders zo enthousiast, dat ze een jaar later aanschoven om eenzelfde soort huis te bouwen, maar dan verfijnder en met meer details. Dat het zo’n doorslaand succes zou worden, had ik gehoopt, maar niet verwacht. Vijftien jaar doe ik het nu en het verveelt nooit. De workshop voor volwassenen start in september en duurt twaalf weken. Als de

cursisten eind van het jaar afscheid nemen, zit ik nog helemaal in de kerstsfeer en ga ik meteen aan de slag voor het jaar erop: ontwerpen, mallen maken, passen, meten, bouwen, papier-macheën en natuurlijk inspiratie op doen. Ik bezoek graag authentieke stadjes, van Zeeland tot Groningen, om daar hekjes, ramen, schoorstenen, tuit- en trapgeveltjes te fotograferen, die ik dan weer gebruik voor mijn huizen. Elk jaar show ik mijn creaties op het *Dickens Festijn* in Deventer. Meer dan eens kreeg ik van buitenlanders de vraag of ik er een wilde verkopen. Het antwoord is nee. Ik ben gehecht aan mijn huizen. Weet je wat ik nou zo grappig vind? Dat kersthuisen tegenwoordig in de mode zijn. Tijdens de laatste maand van het jaar rijden hele families naar tuincentra om zich daar te vergapen aan prachtig verlichte kerstdorpen. Ik was mijn tijd dus ver vooruit.” www.kersthuis.com

Inge Besemer (43) is getrouwd en heeft drie zoons. Sinds 2005 is ze lid van popkoor *The Ray Stabbing Singers* uit Weert. Om geld te verdienen, nemen ze dit jaar een kerst-cd op.

“Het koor waarvan ik al zeven jaar lid ben, was oorspronkelijk een jongerenkoor, verbonden aan een kerk. Tegenwoordig zijn we een popkoor, maar we staan nog wel tijdens de kerstnacht mis in de kerk. We streven ernaar om elke drie jaar een grootse show op te voeren. De laatste keer was dat een avond-

vullend programma waarin we de titelsongs uit onder andere James Bond-films ten gehore brachten. Dit jaar wilden we eens wat anders. Omdat we, gezien het verleden, een uitgebreid kerstrepertoire hebben, ontstond het idee om een cd op te nemen. We zijn een amateurkoor, maar worden begeleid door een professionele dirigent die alle arrangementen voor ons schrijft. De subsidiekraan voor podiumkunsten wordt echter steeds verder dichtgedraaid. We hadden ook van deur tot deur kunnen gaan met zelfgebakken stroopwafels, maar als koor is het natuurlijk leuker om de verenigingskas te spekken met de opbrengst van de cd-verkoop. In januari zijn we begonnen met repeteren. Inmiddels zijn we bijna negen maanden aan het oefenen en bijna klaar voor het echte werk. Best een rare ervaring om in het voorjaar over *Christmas Eve* en *Christmas Bells* te zingen, nog vreemder vond ik het half augustus, toen de musen van het dak vielen. De ramen van de oefenruimte stonden wagenwijd open. Ik vraag me af wat eventuele voorbijgangers dachten. Wij schoten die avond in elk geval geregeld in de lach. Thuis kijken ze er intussen niet meer van op dat ik geregeld met een voicerecorder in mijn hand sta te zingen. Tijdens de repetities heb ik enkele nummers opgenomen waar ik moeite mee heb. Zoals *Happy Xmas (War is over)* van John Lennon. Een bekend nummer dat ik al vanaf het begin meezing. Zijn er toch noten die anders moeten, zie het dan nog maar eens af te leren. Eind september zijn we de studio ingedoken, enkele weken later was onze cd een feit. Ik heb nu al zin in Kerst. Laten we *Sky Radio* een jaartje voor wat het is en draaien we *Step into Christmas* van *The Ray Stabbing Singers* grijs.”